

kavicsokkal soványított edénytöredékek) került elő. Az árkot teljes hosszában nem lehetett feltárni, így pontos funkcióját nem tudtuk megállapítani.

Tábla-dűlő, Zámbo-tanya (HT-126 lh., KÖH 73217): A lelőhely Jánoshalma külterületén, a Jánoshalma és Kiskunhalas közt futó műúttól 2 km-rel DK-re, a Zámbo-tanyától 400 m-re ÉNy-ra, egy ÉNy-DK irányba húzódó homokdombon és az ettől ÉK-re lévő kiemelkedés oldalában található. A lelőhelyet a régészeti megfigyelés során azonosítottuk; a feltáráshoz kapcsolódó terepbejárás során kerámiaanyagot a lelőhely D-i részén lévő domb területén találtunk egy 100×200 m-es körzetben. Március 17. és április 2. között végeztük el a feltárást a gázvezeték nyomvonalában, 1244 m²-en.

A nyomvonalon 51 régészeti jelenséget tártunk fel, melyek változó sűrűségben a szelvény teljes területén jelentkeztek. A stratigráfiai egységek közül 6 gödör, 5 kisméretű, részben földbe mélyített, téglalap alakú, cölöphelyes, tüzelőhely nélküli ház volt, melyek a jellemzőik alapján műhelyek vagy gazdasági épületek lehettek. Ezekon kívül 21, a szelvényen keresztülhaladó árokszakaszt tártunk fel. Közülük 5 a szelvény D-i részében, a domboldalon párhuzamosan futó, keskeny, ÉNy-DK irányú árok, kevés leletanyaggal. További 6 árok pedig a dombtetőn egymás közvetlen közelében, nagyjából párhuzamosan ÉK-DNy irányba haladva egy árokrendszert alkotott. Ez utóbbi közelében találtunk egy kültéri kemencét is, lekerekített sarkú téglalap alakú előtér-gödörrel. A kemence sütőfelülete alá a jobb hőtartás érdekében edénytöredékeket helyeztek.

A leletanyag nagy részét durva, kézzel formált házikerámia-töredékek alkották, esetenként bekarcolt vonal-, és hullámvonal-díszítéssel. Előkerült továbbá számos állatcsont, az épületekből és egy nagyméretű tárológödörből 4 bikónikus orsógomb, néhány vastárgy töredéke és csonteszközök. A feltárást legérdekesebb lelete egy kisméretű, három helyen keresztben átfúrt hengeres csont, mely szíjbújtató lehetett. A régészeti jelenségek és az objektumokból előkerült viszonylag nagyszámú leletanyag alapján egy avar kori település részletét sikerült megfigyelni.

A lelőhelytől 400 m-re DNy-ra található a HT-127 jelű lelőhely, mely szintén avar kori. Elképzelhető, hogy a két lelőhely összefüggésbe hozható egymással.

A leletek az elsődleges feldolgozást követően a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezeténél kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Bárdos Nándor, Németh Dániel, Szabados György technikusok.

HERENDI ORSOLYA

214. Jászfényszaru, Nagy-agyagos (KÖH 76721)

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) Sza, Kö

2010 májusában terepbejárásokat végeztünk tervezett települési szilárdhulladék lerakók rekultivációját meg-

előzően. A lerakók területét természetesen minden esetben kommunális hulladék fedte. Több esetben a telepek környezete is tartósan elfedett (erdő, beépítettség) volt, viszont a legtöbb szeméttelép környezetében el lehetett végezni az értékmérést.

Jászfényszaru területén egy új lelőhelyet lokalizáltunk római császárkori és középkori felszíni leletanyaggal.

REMÉNYI LÁSZLÓ

215. Kaba, Szentgyörgyi utca (KÖH 76141)

(Hajdú-Bihar megye) A

2010. december 14-én csapadékvíz-elvezető árok rekonstrukciós munkálatai közben embercsontok kerültek elő a Mátyás király és a Szentgyörgyi utca sarkán. Az árkot az 1960-as évek végén ásták, ekkor bolygatták meg először a temetőt. Az idei kivitelezés során 2 sírt bolygattak meg részlegesen, s feltehetően egy harmadik váz csontjait szedtük össze a hányóból.

A feltárást december 15-16-án végeztük el. Összesen 4 ÉÉNy-DDK tájolású temetkezést dokumentáltunk. Az 1/1 sz. temetkezés jobb oldalát az első árok ásásakor bolygatták meg, bal oldalát pedig most. Gerince és koponyája maradt meg „in situ” – ez a sír segített datálni a temetőrészletet a késő avar korra.

Munkatársak: Juhász László, F. Csutak Tünde, Tóth Mihályné technikusok.

SZELEKOVSKY MÁRTA

216. Kajárpéc határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Ró, Á, Kö

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

Kajárpéc DNy-i határában a Körtveszeri-dűlőben találtunk három új lelőhelyet a Sokorói-Bakony-ér DNy-i oldalán emelkedő dombháton: *Körtveszeri-dűlő I., II., Út, Kis-osztály-dűlő* (KÖH 74271, 74273, 74275, 74277).

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

217. Kaposvár-Kaposfüred, Felső-erdő-dűlő (KÖH 76265)

(Somogy megye) Á

2009-ben és 2010-ben a 67. sz. út Kaposvár-Kaposfüredet elkerülő szakaszának földmunkáit kísértük figyelemmel. 2010. július 6-án az út mellett, a Juta-Kaposfüred úttól közvetlenül D-re, egy kiásott árok oldalában régészeti objektumokat találtunk. Az objektumokról értesítettük a kivitelezőt. Az útépités során ezen a területen csak

viszonylag sekély mélységben, a felső humuszréteget szedték le, amire töltést építettek, így régészeti objektumok nem kerülhettek itt elő. Az út mentén lévő vízelvezető-árkokban nagyobb mélyítés történt, így itt az objektumok felfedezhetőek voltak. Összesen 4 kora Árpád-kori gödröt bontottunk ki, a leletek között a kerámia mellett egy bronzérme is volt.

Munkatársak: Nyári Zsolt, Cserép Tamás technikusok.

MOLNÁR ISTVÁN

218. Kaposvár, Kaposvár–Dombóvár vasútvonal É-i oldala II.

(KÖH 40009)

(Somogy megye) Kö

Régészeti megfigyelést végeztünk a Keleti Ipari park területén épített szennyvízcsatorna munkálatainál. A területen korábbi terepbejárások során középkori lelőhelyet lokalizáltak. 2010. március 22-én és március 29-én egy-egy kemencét találtunk a területen, ezeket feltártuk és dokumentáltuk.

Augusztus 4-én észleltük, hogy a korábbi feltárási területtől Ny-ra vízelvezető árkot ásnak, ott újabb objektumokat találtunk, ezek a meglévő csatornától K-re, a korábban megépített bekötőúttól Ny-ra voltak. Augusztus 5–17. között több szakaszban összesen 13 objektumot – 1 kemencét és 12 gödröt – tártunk fel és dokumentáltunk, amelyek a 13–15. századra tehetőek. Közben folytatták az árokásást az erdősáv és a csatorna mellett, de ott újabb régészeti jelenséget nem találtunk. Az általunk feltárt objektumok elhelyezkedése igazolja a lelőhely korábban feltételezett kiterjedését. Az objektumok viszonylag bőséges leletanyagot tartalmaztak.

Munkatársak: Nyári Zsolt, Balla Krisztián, Gál Zoltán, Varga Máté.

MOLNÁR ISTVÁN – NÉMETH PÉTER GERGELY

219. Kaposvár, Kertészet

(KÖH 40028)

(Somogy megye) Á

2010. november 2–11. között próbafeltárást, majd megelőző feltárást végeztünk az Ezüsthárs utca 6268/11 hrsz.-ú telken. A terület az 1970-es évek óta őskori lelőhelyként ismert; a 2005-ben lakótelek-kialakítások és közművesítés során előkerült 11. századi temető a neolitik jelenségektől É-ra helyezkedik el.

Ez évi feltárástunk során megtaláltuk a 11. századi temető ÉK-i sarkát. Összesen 42 sírt tártunk fel, ezzel a feltárt sírok száma 185-re emelkedett. Közülük egy kettős sír volt, melyben egy felnőtt nő és egy csecsemő csontváza nyugodott. Egy sírban az egyébként felszívódott vázrész helyén két koponya maradványait találtuk.

Mellékletet 22 sírban találtunk, általában a korszakra jellemző S-végű, ill. egyszerű bronz huzalkarika fülbevalókat, gyűrűket. Gyakori volt a 2 gyűrű viselése, egy

esetben 3 darab is előkerült. Egy sírban ezüst S-végű fülbevaló karikákat és gyűrűt találtunk. Ezüstgyűrű volt a 271. sz. sírban is. Két sírban volt apró gyöngyökből összeállított nyaklánc; az egyiknél jó megtartású „Stephanus rex” érem is előkerült. Egy sírban sodrott nyakpercec, stilizált állatfejes karperec, gyűrű és S-végű hajkarika mellett 5 db, ónozott bronzból készült csüngős és egy darab csüngők nélküli ingnyakveret került elő. Néhány sír földjében őskori kerámiatöredéket is találtunk.

A sírok viszonylag sekélyen feküdtek, koporsó nyomait a temető ezen részén nem lehetett megfigyelni. Néhány esetben a csontváz helyzete arra utalt, hogy az elhunytat valamibe betekerve helyezhették a sírba. A vázakat a korábbi talajművelés jelentősen roncsolta, valamint az egyébként is agyagos, agresszív talajba juttatott vegyszerek hatása következtében a csontok nagy része felszívódott. A vázak hátton fekvő, nyújtott helyzetűek voltak, egy esetben figyelhettünk meg (jobb oldalra) kissé zsugorított helyzetű fektetést. Az alkarokat általában könyökben különböző mértékben behajlították, 1–2 esetben mindkét alkar a vállhoz, ill. a mellkason keresztben az áll alá volt behajlítva.

Munkatársak: Bajzik Annamária régésztechnikus, Nyári Zsolt, Balla Krisztián rajzoló.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

220. Kaposvár, Klebelsberg kollégium

(KÖH 43487)

(Somogy megye) Rő

2010 áprilisában a kiscigati városrészben, a Deseda-patak-tól K-re, a lelőhely ÉNy-i részén földmunkát végeztek. Leletmentés során 6 római kori gödröt tártunk fel. Az objektumokban lévő kevés kerámiatöredék között márványozott festésű, valamint terra sigillata töredékek is voltak. Az egyik gödörben érmét is találtunk. Szórványként több római érme, valamint bronz- és vastárgy is előkerült.

Munkatársak: Cserép Tamás, Gál Zoltán és Nyári Zsolt.

MOLNÁR ISTVÁN – NÉMETH PÉTER GERGELY

221. Kardos, Kondorosi úti iskola

(MRT 8. k. 7/119 lh., KÖH 5022)

(Békés megye) Sza, Á

2009. november 11. és 2010. november 16. között a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete elvégezte az M44-9 jelű régészeti lelőhelyen a megelőző feltárást. A kutatást az autópálya Tiszakürt–Kondoros közötti és a 45. sz. főútvonal Kunszentmártont elkerülő szakaszának építése tette szükségessé. A kutatott összesen 58 340 m²-ből 55 310 m² bizonyult régészeti fedettnek. A feltárt 375 objektumon belül 823 jelenséget különítettünk el. A hatástanulmányban jelzett szórt rendszerű, néhol üres területekkel tagolt Árpád-kori faluhely részletét megtaláltuk és a lelőhely